

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Для виживання і ефективного господарювання у конкурентному середовищі підприємствам необхідно мати адекватну систему управління, яка здатна забезпечити ефективність діяльності й адаптуватись до змін умов функціонування підприємства на ринку. Сучасний рівень розвитку підприємницького середовища зумовлює необхідність стратегічного управління підприємств, яке визначає загальний напрям його розвитку за умов впливу непередбачуваних подій і чинників.

Управління витратами, яке забезпечує ефективність діяльності, фінансову та економічну стійкість підприємства на ринку, посідає особливе місце у системі стратегічного управління підприємством. У сучасних ринкових умовах майже на всіх вітчизняних підприємствах сформована така система управління, яка спрямована на забезпечення ефективності виробничих процесів, аналіз і використання факторів зниження витрат для покращення фінансових результатів діяльності. Однак, така система недостатньою мірою враховує вплив чинників зовнішнього ринкового середовища на рівень і поведінку витрат підприємства. Тож для вирішення цього питання особливу увагу варто звернути на визначення видів витрат і місця їх виникнення для забезпечення стабільності та розвитку підприємства, а також досягнення його стратегічної мети.

Керівники підприємств повинні реагувати на постійні зміни конкурентного середовища і вносити відповідні корективи у систему управління підприємством. Успішне управління підприємством може здійснюватись тільки за умови отримання інформації, необхідної для аналізу ситуацій, прийняття рішень і контролю за їх виконанням. У разі відсутності такої інформації керівники часто приймають рішення інтуїтивно, підвищуючи ризик прийняття неправильного рішення. Тож на сьогоднішній день існує об'єктивна необхідність вдосконалення систем і методів стратегічного управління підприємством, зокрема управління витратами.

Стратегічне управління витратами – це система, яка включає у себе взаємопов'язані елементи управління (мета, завдання, планування, аналіз, комунікація, мотивація, контроль, оцінка, прийняття рішень) і спрямована на забезпечення реалізації стратегічних завдань підприємства в умовах динамічного і невизначеного підприємницького середовища на основі оптимального використання існуючого потенціалу підприємства [1, с. 79].

Забезпечення економічної ефективності підприємства, за умов впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на рівень і поведінку витрат, є головною

метою стратегічного управління витратами підприємства. Оскільки ці чинники можуть мати як позитивний, так і негативний вплив, то, перш за все, необхідно провести аналіз формування цінності (кінцевого продукту) для споживача та проаналізувати витрати на його створення. Такий аналіз дає змогу виявити шляхи економії або мінімізації чи оптимізації витрат.

Для визначення стратегічної мети щодо управління витратами підприємства, насамперед, необхідно створити відповідну інформаційну базу. Інформаційне забезпечення стратегічного управління має відповідати таким вимогам: достовірність і точність, відображення реальних даних; своєчасність формування бази даних для прийняття управлінських рішень; змістовність і повнота, тобто інформаційна база має містити достатню кількість показників для прийняття ефективних управлінських рішень; доступність для сприйняття, отримання, переробки даних; актуальність даних; відображення даних в єдиних одиницях вимірювання [2].

Література

1. Прокопенко Н. Г. Стратегічне управління витратами в системі стратегічного менеджменту підприємства [Електронний ресурс] / Н. Г. Прокопенко, А. В. Шульга. – Режим доступу: <http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/3552/1/16.pdf>.
2. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: навч. посіб. / В. Г. Герасимчук. – К.: КНЕУ, 2000. – 360 с.

Стещенко Л. М., ст. гр. ФСГзмл-21

Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективність виробництва базується на певних принципах, зокрема: чіткому кількісному визначенні результату (або ефекту) відповідної виробничої діяльності за певний період часу; чіткому кількісному визначенні обсягу витрат (ресурсів), що забезпечили отримання цього результату (ефекту); коректному співвідношенні результату (ефекту) з витратами (ресурсами) у часі, просторі тощо.

У сучасній літературі формування доходів з реалізації продукції розглядається як зовнішня мета цієї діяльності, а формування прибутку з цієї діяльності на базі отриманого доходу (де він виступає як фінансовий ресурс) – її внутрішня мета [1, с. 186].

Для оцінки результативності управління формуванням доходів підприємства кількісне значення фактичної суми доходів має бути порівняно з кількісним значенням аналогічного показника, який виступає як критерій такої оцінки. За визначенням науковців, такий критерій характеризується як «ознака,